

VIOLBUK

Violbukken (*Callidium violaceum*) hører til træbukkene. Træbukke er gennemgående ret store biller. Stavelsen -buk hentyder til de lange kraftige følehorn, der godt kan lede tanken hen på en gedebuk.

Den voksne violbuk er let at kende på sin smukke violblå farve. Træbukkelarver er derimod vanskelige at skelne fra hinanden. De er blege, trinde eller noget flade og bredest fortil henimod hovedet, hvor de har et par mørke kraftige kindbakker.

Foto: SSL

Violbukken har som alle træbukkene lange kraftige følehorn. Naturlig størrelse 10-15mm.

Ordet træbuk har en dårlig klang i husejeres ører, men det er faktisk kun en af arterne, nemlig husbukken, som er et alvorligt skadedyr. Violbukken, som er den træbuk, man oftest ser spor efter i huse, er i de fleste tilfælde uskadelig.

Biologi og skade

Den voksne violbukkehun er i bagenden udstyret med et læggerør, som den bruger til at anbringe æggene i revner og sprækker i barken. Den lægger kun æg i nåletræ, og kun i udgåede eller fældede endnu barkklædte stammer.

Larverne lever i laget mellem bark og ved, og deres gange ligger lige meget i den indvendige del af barken og i splintveddets overflade. Fjernes barken, kan man se gangene som furer i veddet, hvor der -

som en fin stribning - er spor efter larvernes kindbakker. Gangene er fulde af boremel, en blanding af gulhvide og mørke partikler. Det er larvernes ekskrementer, de ufordøjede dele af henholdsvis ved og bark. Det er nemt at skelne violbukkens boremel fra husbukkens, for husbukke larvernes ekskrementer er ensfarvede lysegule, da den udelukkende lever af splintveddet.

Larveudviklingen tager et til to år. Når larven er fuld-voksen, gnaver den en 3-5 cm lang gang skråt ind i veddet, og her forpupper den sig i et lidt udvidet kammer, som lukkes med grove træspåner.

Foto: SSL

Nåletræsstolpe angrebet af violbuk

Den færdigudviklede violbuk kommer ud af barken gennem et ovalt flyvehul på ca. 6 mm x 4 mm. Flyvetiden er normalt juni-august, men i nåletræsbrænde kan billerne blive lokket frem af varmen selv midt om vinteren.

Violbukken er meget almindelig over hele landet og er den almindeligste træbuk i huse. Den findes ofte i det barkkantede tømmer allerede ved opførelsen, men infektionen kan også ske på et senere tidspunkt. Violbukken er også almindelig i nåletræsbrænde og i barkklædte stolper og hegn af nåletræ. Der kan komme nye generationer frem, indtil hele barklaget er udnyttet, men angrebet kan ikke brede sig til afbarket træ og er iøvrigt på grund af sin overfladiske karakter uden betydning for træværkets bæreevne. Violbukken kan få en vis praktisk betydning, hvis man har sat plader eller lignende op på barkkantede træ. Dyrene kan gnave sig igennem pladerne, når de søger ud i det fri. Sagen kan blive alvorlig, hvor bly- eller paptage er lagt direkte på barkkantede træ, for her kan hullerne være årsag til vandindsivning og derved øge risikoen for råd eller svamp.

Forebyggelse og bekæmpelse

Vil man undgå angreb af violbuk i nåletræ, bør man enten anvende træ uden bark eller afbarke træet, inden det anvendes.

Som det fremgår af ovenstående, er der i og for sig sjældent grund til at foretage nogen bekæmpelse. Angrebet vil dø ud af sig selv, om ikke før, så når laget mellem bark og ved er ædt op. Ønsker man hurtigt at slippe af med violbukkene, vil det nemmeste være at fjerne alle barkrester. I tilfælde, hvor plader er sat direkte på barkklædt træ, vil det normalt være vanskeligt at komme til at behandle, uden at ødelægge mere end den skade violbukkene kan forårsage. Det vil derfor som oftest være det rimeligste blot at reparere flyvehullerne, efterhånden som de kommer, i bevidstheden om, at angrebet dør ud af sig selv.